

Stand van zaken

“gemeenschappelijke” taal voor het verhandelen van bouwproducten.

Om ontwerpers en bouwheren de mogelijkheid te geven de juiste keuzes te kunnen maken op gebouwniveau zijn we het er allemaal over eens dat we best eenzelfde taal spreken zowel over de technische als over de milieu-gerelateerde kenmerken van bouwproducten. ([zie BMB 182](#))

Intussen wordt het stilaan duidelijk hoe deze gemeenschappelijke taal er in de toekomst zal uit gaan zien en welke processen er gaande zijn om deze taal tot stand te brengen.

Zoals we in onze uitgave [BMB 181 van maart 2023](#) vermeld hebben, is een van de belangrijkste betrokken Europese regelgevingen de Verordening Bouwproducten, CPR (Construction Products Regulation) genoemd in het vervolg van de tekst. Deze regelgeving is sedert 2022 in herziening.

Deze **nieuwe CPR** introduceert een sterkere focus op **milieu-impact, digitale productinformatie, verantwoordelijkheden** van marktdeelnemers en een **betere handhaving** van de regelgeving.

De elementen voor normalisatie (geharmoniseerde technische specificaties) worden in de nieuwe tekst duidelijk gedefinieerd :

- verplichte geharmoniseerde prestatienormen (als basis voor de prestatieverklaring)
- vrijwillige geharmoniseerde normen die een vermoeden van conformiteit verlenen (als basis voor de conformiteitsverklaring)
- richtlijnen (als basis voor relevante algemene productinformatie, gebruiksaanwijzingen en veiligheidsinformatie).

Het concept van een **Europees (digitaal) productpaspoort** wordt ingevoerd, waarin gedetailleerde informatie over de prestaties, oorsprong en milieu-impact van bouwproducten wordt vastgelegd. Dit helpt de transparantie en traceerbaarheid van producten op de EU-markt te verbeteren.

Qua timing is voorzien dat de uiteindelijke tekst voor het einde van 2024 gepubliceerd zal worden in het Publicatieblad van de Europese Unie. De effectieve inwerkingtreding is dan 20 dagen na de publicatiedatum.

De CPR-artikelen met betrekking tot de ontwikkeling van geharmoniseerde technische specificaties (die de basis vormen voor de gemeenschappelijke taal) zijn onmiddellijk van toepassing vanaf de datum van inwerkingtreding, de meeste andere artikelen zijn 12 maanden na de datum van inwerkingtreding van toepassing.

Via een gedelegeerde handeling zal de Europese Commissie het systeem voor het digitaal productpaspoort (DPP) vastleggen. Dit is voorzien ergens eind 2026 gezien er intussen nog een haalbaarheidsstudie loopt over de verschillende opties voor een dergelijk systeem. 18 maanden na de vastlegging van het systeem zal er een verplichting zijn om het DPP aan te leveren. (vermoedelijk ergens in 2028)

Voor wat betreft de verklaring van de milieu-indicatoren : de verplichting hieromtrent wordt door de nieuwe CPR gefaseerd ingevoerd : 1 jaar na de inwerkingtreding van de nieuwe CPR moeten de milieu-indicatoren met betrekking tot het aardopwarmingsvermogen verplicht verklaard worden, na 4 jaar de core-indicatoren en vervolgens na 6 jaar de bijkomende indicatoren cfr. EN 15804.

Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de bepalingen van de nieuwe CPR en de nieuwe verplichtingen voor producenten van bouwproducten enkel effectief van toepassing worden wanneer de relevante geharmoniseerde technische specificatie voor deze bouwproducten of het Europese Beoordelingsdocument, gebaseerd op de nieuwe CPR, worden gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie en van toepassing gesteld worden (1 jaar na de publicatie). De Europese geharmoniseerde technische specificaties moeten namelijk aangepast worden aan de nieuwe CPR en ze moeten alle nodige modaliteiten bevatten voor het bepalen en verklaren van de nieuwe “kenmerken”.

Om de herziening van alle geharmoniseerde technische specificaties tot stand te brengen heeft de Europese Commissie intussen het zogenaamde “CPR Acquis proces” opgestart. Dit proces wordt georganiseerd per productfamilie en volgens de prioriteiten, vastgelegd door de Lidstaten samen met de Europese Commissie.

In de prioriteitenlijst komen de producten van onze sector respectievelijk op plaats 9 (metselbakstenen - Productfamilie 17 "Masonry and related products"), 13 (straatbakstenen - Productfamilie 19 "Floorings") en tenslotte 21 (keramische dakpannen - Productfamilie 22 "Roof coverings") aan bod.

Voor het tot stand komen van de gemeenschappelijke "taal" voor het op de Europese markt aanbieden van bouwproducten, zijnde de geharmoniseerde technische specificaties, wordt er in dit "CPR Acquis proces" als eerste stap een uitgebreide inventarisatie uitgevoerd van de behoeften voor bouwproducten bij de Lidstaten.

Men gaat dan een hele lange lijst krijgen van zowel kenmerken als eisen. Er wordt vervolgens nagegaan welke kenmerken en/of eisen relevant zijn voor het ontwerp van het gebouw. Voor ieder kenmerk dient ook een geharmoniseerde Europese testmethode ter beschikking te zijn.

Theoretisch is het de bedoeling van de Commissie om alles wat men van een producent van bouwproducten vraagt in het uiteindelijke normalisatieverzoek (Standardisation Request) op te nemen. Dit alles moet volledig in overeenstemming zijn met het juridische kader van de nieuwe CPR. Het normalisatieverzoek zal dan binnen de door de Commissie vastgelegde tijdsspanne door het Europese normeninstituut (CEN) in een geharmoniseerde technische specificatie moeten omgezet worden.

Besluit

In de nieuwe wettelijke tekst voor het verhandelen van bouwproducten binnen de EU zijn alle modaliteiten voorzien om tot een volledige en duidelijke basis te komen voor de gemeenschappelijke taal voor het verhandelen van bouwproducten. Echter zal dit pas echt geïmplementeerd zijn van zodra er geharmoniseerde technische specificaties ter beschikking zijn voor de betreffende bouwproducten met andere woorden : van zodra het CPR Acquis Proces doorlopen werd, er een normalisatieverzoek werd overeengekomen en de technische specificaties op basis van dit normalisatieverzoek werden opgesteld en gepubliceerd. Zoals we het tijdschema nu kunnen inschatten zouden er bijvoorbeeld voor onze metselbakstenen begin 2029 dergelijke specificaties ter beschikking zijn...

In de praktijk stellen we vast dat bepaalde informatie omtrent onze producten toch door bouwprofessionelen gevraagd wordt. Daarom voorzien we in 2025 een gedetailleerde bevraging bij de lezers van ons tijdschrift om de noden in kaart te brengen.

We voegen dus alvast "het organiseren van een bevraging om een duidelijk beeld te krijgen van de noden op gebied van informatie over de producten van onze sector", zoals de traditie het wil, toe aan onze goede voornemens voor het nieuwe jaar !

Voor alle technische vragen kan U terecht via mail :
vanloock@baksteen.be